

6.
ÉVF.
X. 10.
MEGJELE-
NIK HAVONTA
3-SZOR MINDEN
HÓ 10, 20 ÉS 30-AN

CIMBORA

FŐSZERK.
BENEDEK
ELEK

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓD-
ÁLLAMOK EGYETLEN
MAGYARNYELVŰ
KÉPES GYER-
MEK LAPJA

28
SZÁM

... MINDADDIG, AMIG EGY FENYÖVEL KÖRÜLVETT KIS HÁZHOZ ERTEK
(Lásd 429. oldalt) (K. Kelen Erzet rajza.)

Szabadságon

Irta: Drosnyák János.

A petrisi zeg-zugos határon
Hegyet-völgyet kényre-kedvre járom.
Patak-, virág-, s ringó lombözönben
A madár se szálldogál különben.

Fölöttem sas teregeti szárnyát.
Lábam alatt csillogó bogárkák.
Akármerre nézsek a vidéken.
Mindenütt az Öröm jön elébem.

S míg a hegy-völgy zegét-zugát járom,
Sok szépségét, nagyságát csodálom.
Ide csendül egy kis harang szója.
S én mélységes áhitattal
Imát mondok a nagy Alkotóra!

(Arad.)

A fürj-fióka

— Bratescu-Foinesi Sándor elbeszélése. —

Magyarba átültette: KERESZTLÉRY SÁNDOR.

Holtfáradtan érkezett a fürj Afrikából. Szinte zuhanva ereszkedett alá a mocsár közelében elterülő buzatáblára. Egy-két napi pihenés után hozzálátott a fészekrakáshoz. Gallyat, száraz levelet és szenaszálakat gyűjtött és az egyik földzsombékon kiépítette házikóját. Valamivel magasabban a föld színénél, hogy az eső el ne mossa. Aztán tojt hét tojást és elkezdte költeni. Látták már, hogy ül a tyúk a tojáson? Ug: ült a fürj is. Azzal a különbséggel, hogy nem a ketrecben, hanem az Isten szabad ege alatt. Az eső szakadatlanul esett, ő azonban meg sem mozdult fészken, nehogy egy-egy esőcsepp is a tojáshoz férközzék.

Három hét múlva kikeltek fiókái. Nem kopaszon, mint a vérese-fióka, hanem sárga tollpilyével öltözködve, mint a csirke. Aprók voltak és selymesek. Csakhamar megéheztek s anyjuk élelemkeresésre adta fejét. Ha egy-egy legyvet vagy hangyát fogott, nagy örömmel osztotta szét közöttük: — Pik! Pik! Pik!

A fiókák pedig elkapták és apró esőrükkal megmajszolták. Szépek voltak, okosak és szófogadók. Cikázva keringtek anyjuk körül, de ha ez elkiáltotta magát: — Pitypalaty! — egyszeriben melléte termett valamennyi.

Elérkezett június. A parasztok aratáshoz láttak. A legkisebbik fürj-fióka nem sietett anyja hívó szavára és megfogta az egyik kaszás legény. Csak az Isten a megmondhatója, hogy mennyire megijedt szegény, amikor a legény tenyerében

érezte magát. Szíve zakatolt, mint a zsebóra. Az egyik paraszt megsajnálta:

— Bocásd utjára szegényt. Kár volna elpusztítani. Nem látod, hiszen alig akkora, mint egy pipa?

A legény elengedte. Szaladt a kis fürj haza, hogy kalandját elbeszélje övéinek. Anyja megdorgálta:

— Látod, hogy megveri az Isten a szófogadatlan gyermeket? Ha megnősz, teheted azt, amit szeretsz, addig azonban, amig kicsi vagy, át ne lépd az én szavamat, mert könnyen megjárhatod.

Igy éldegélt a fürjcsalád csendben és boldogan.

Leartatták, összerakták a gabona keresztekét. A kévékből elhullott mag és a mocsár bogárvilága bőven ellátta őket elességgel. Csak tiszta vízben szenvedtek hiányt. Azzal kellett beérniük, ami harmatot reggel a fűszálakról felszűröcsöltek. Ha a nap tüzesen süttött, hűvösre húzódtak, délután pedig, ha már kezdett elnyulni az árnyék, kimerészkedtek a buzaföld mellett elterülő rétre. Éjszaka összebujtak anyjuk szárnyai alatt.

Lassankint tolluk is kinőtt. Sőt anyjuk segítségével már repülő kísérleteket is tettek. Reggelenként, napfelkeltekor vették a repülő órákat. Nappal veszélyes volt a réten tartózkodni a ragadozó madarak miatt.

Anyjuk sorba állította őket és megkérdezte:

— Készen vagytok?

— Készen.

Akkor vezényelt: — Egy, kettő, három!

Amikor a „három” elhangzott, a fiókák kitérték szárnyaikat és a mocsár szélén termettek. Aztán visszarepültek. Anyjuk közben előadta nekik, hogy hosszú, igen hosszú utra készülnek. Őszszel elindulnak.

— Napokon át fogunk repülni a levegőben. Csakugy félvállról nézünk majd az alattunk elterülő városokra, mezőkre, tavakra és tengerekre.

Szép augusztusi délután. A fiókák anyjuk körül játszadoztak. A dűlőutakon kocsai állott meg. A fűrjek felszegték fejüket és gyöngyszemeiket odaszegtezték, amerről a zajt hallották.

— Néró, gyere ide! — hallatszott.

A fiókák nem értették meg. Anyjuk tüstént tisztában volt a helyzettel s majdhogy kővé nem vált. Tudta, hogy vadász közeledik. Csak a mocsár felé menekülhettek volna, a vadász azonban éppen arról jött.

Pillanatnyi gondolkodás után rájuk parancsolt, hogy lapuljanak le a földre. Meg ne mozduljanak.

— Én felrepülök, de ti maradjatok mozdulatlanul. Amelyik megrebben, elveszett. Megértették?

A fiókák pislogtak. Így adták tudomásukra anyjuknak, hogy mindent megértettek. Aztán hallgatóztak.

A gaz zörgött a kutya utjában. Gazdája lépten-nyomon figyelmeztette: — Hová sietsz? Gyere ide, Néró!

A zaj egyre közeledett. Megérkezett a kutya. Rájuk szegezte tekintetét s ahogy felemelte lábát a nagy csodálkozástól úgy maradt.

— Ne mozduljatok! — sugta nekik anyjuk és odébb repült. A kutya utána. Csakhamar a vadász is ottan termett.

Azonnal rájuk lép. Csizmája orrán egy kétségbesett hangya mászik. Meghasad a szívük a félelemtől.

Ujabb néhány perc. A fűrj mindenütt a kutya orra előtt repked. A vadász pedig hiába kiabált: — Gyere ide! Gyere ide!

Nem mer fegyveréhez nyulni, mert fél, hogy kutyáját találja el.

A fűrj teszi magát, hogy megsebesült. A kutya mindenáron meg akarja fogni. Amikor észreveszi, hogy már nem éri be a vadász puskája, egyetlen lendülettel a mocsárban terem.

A legöregebb fűrjfióka eközben megunta a várakozást. Ahelyett, hogy mozdulatlanul maradt volna, mint ahogy anyja megparancsolta, felrepült. A vadász észrevette és rálőtt. Egy szem sörét érte a szárnyán. Nem esett azonnal le, elvon-

szolta magát a mocsárig. Ott összerogyott. Szárnyában a megsértett esont végigrepedt a repüléstől és a szerencsétlenül járt fűrjcseskét betakarta a burján.

A vadász tudta, hogy a mocsarat sűrű nádas borítja. Arról is csakhamar meggyőződött, hogy egy fűrjfiókára lőtt. Nem ment utána, hogy megkeresse. A többi fiókák meg sem moccantak helyükön. Hallgatóztak. Néha-néha tompa puskaroppanás hallatszott messziről. Aztán a vadász hangja: — Apporte!

Még később észre lehetett venni, hogy a vadász kocsija távolodik a göröngyös dűlőuton. Aztán lassan a fegyverdörgés és a kocsizörgés is elbalt. Mélységes csend ült a tájra, csak a csirkészek énekeltek. Amikor a hold feldöcögött az ég tetejére, az anyafűrj is előkerült és gyermekeit hívta:

— Pitypalatty! Pitypalatty!

A fiókák ujjongva rohantak elő rejtekhelyükről. Megszámolta őket. Egy hiányzott.

— Nénétek hol van?

— Nem tudjuk, elrepült.

Az anyafűrj nagyon elkedvetlenedett. Hangosan kiabált a fióka után. A mocsár felől erőltlen hang válaszolt: Csip-csip.

Megtalálta. Mihelyt törött szárnyát megpillantotta, megértett mindent, de elfelejtette fájdalmát, nehogy a kis sebesültet megszorítsa.

Ettől kezdve szomorú napok köszöntöttek a pörüljárt fiókára. Kisirt szemmel nézte este-reggel, hogy tanulják a repülést testvérei. Éjszaka pedig, amikor a többiek már rég elaludtak, kéresekkel ostromolta anyját.

— Ugy-e, meg fogok gyógyulni, anyukám? Ugy-e, engem sem fogtok itt hagyni? Én is látni fogom a városokat és a tengert?

— Látni fogod, gyermekem, — válaszolt a fűrj és nagy megerőltetésébe került, hogy könnyeit visszatartsa.

Elmult a nyár. A parasztek előkeresték rozsdás ekéiket és felszántották a határt. A fűrjesalád kénytelen volt a szomszédos kukoricaföldre költözködni. Hiába. Egy hét mulva a kukoricát is megszedték. A kórót levágták és földjét feltörték. Végül is a mocsárba kényszerültek.

Hűvöstre fordult az idő. Leesett a dér. A mocsár növényei rozsdaszin ruhát öltöttek. Esténként az égen népes fecske csapat húzott végig dél felé. Készültek a költöző madarak. Éjjelenként fáradt darvak krukogtak a levegőben.

A fűrj lelkében kegyetlen harc dult. Nem bírta volna már, ha ketté hasad a fájdalomtól. Szívének egyik fele azt parancsolta, hogy egészséges gyermekeit elvigye a mindent megdermesztő

tő tél elől, a másik fele azonban megindult a tehetetlen, sebesült fióka láttán.

Késő ősre járt az idő, amikor végre elszánta magát. Semhogy egészséges gyermekei is elvesznek, inkább pusztuljon ez az egy.

Felrepült és hogy a magarahagyott fióka meg ne ingathassa elhatározásában, hátra sem nézett, hanem ment a maga útján.

A sebesült fióka hiába könyörgött:

— Ne hagyjátok itt! Ne hagyjátok itt!

Kitárta szárnyait, hogy utánuk száll, de nem volt elég ereje hozzá. Erőtlenül dobbant le a földre és sóvárgó tekintettel addig kísérte őket, amíg elvesztette a messzeségben.

Három nap se telt bele s a természet fehérbe öltözködött. Leesett az első hó. Aztán megfagyott.

A mocsár szélén szegett szárnyu fűrjfióka vergődött a fagyon.

A nagy fájdalmakat fagyos benuulás váltotta fel. Kicsinyke agyában szomorú gondolatok üzték egymást... Réteket látott... S a vadász ötromba csizmáján nyögve kuszott fel egy kis hangya... aztán érezte, ahogy anyjának féltő szárnya beborítja... Utolsót vergődött. Erejének maradványával még egyszer megsuhogtatta szárnyait és holtan zuhant vissza a csonttá fagyott rögre. Vékony ujjait egymásba kulcsolta a fagy, mintha imádkoztatná.
(Nagyvárad.)

A biró leánya

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ez a király bolond jókedvében azt üzenté egy falu birójának, hogy ami malomkő van a faluban, egytől-egyig nyuzassa meg, mert különben így meg úgy. Hej, Uram, Teremtőm, megijedt a biró, törte a fejét, hogy lehessen megnyuzni a malomkövet.

Majd felvetette a gond, nem volt sem éjjele, sem nappala. Hogy ezt látta a biró leánya, aki szép is volt, okos is volt, mondta neki:

— Ugyan bizony, mit busul ezen a kicsiségen, édes apám? Üzenje vissza a királynak, hogy megnyuzatja a malomköveket, ha őfelsége előbb vérüket veszi.

Nosza, ment a válasz a királynak s bezzeg, hogy tetszett az neki erősen. — No, de, — gondolta magában, — várj csak, biró, küldök én neked most olyan parancsot, hogy azt ugyan végre nem hajtod. Az üzenete másodszer a birónak, hogy egy feneketlen korszót úgy foltoztasson be, hogy nyoma se lássék a foltnak.

Bezzeg, busult a biró, majd széthasadt a feje, de a leánya csak nevetett s mondta:

— Üzenje vissza, édes apám, a királynak, hogy szívesen megfoltoztatja a korszót, de előbb a király fordítsa ki, mert ez a rendje a foltozásnak.

— Ejnye, ebugatta, nevetett a király, amikor ezt az üzenetet hallotta. Visszaüzenté, hogy az az ember, bárki fia-borja legyen, akitől ez az okos felelet kitélt, jöjjön azonnal az udvarába, de úgy jöjjön, hogy se kocsin, se gyalog, se lóháton, se számaron, fel is legyen öltözve, ne is, hozzon is ajándékot, ne is.

Hiszen a biró leánya nem sokat teketóriázott, nagy hirtelen hálót vett magára, két szita közé befogott egy galambot, aztán felült egy öszvérre s úgy ment a király udvarába. Ott, ahogy megérkezett, a két szitát kétfelé nyitotta, huss! a galamb elrepült.

— Ihol, felséges királyom, mondta a leány, idejöttem, fel is vagyok öltözve, nem is, hoztam is, nem is, s úgy

jöttem, ahogy parancsolta: se nem kocsin, se nem lovon, se nem számaron.

— Bizony, ha eljöttél, itt is maradsz örökre, mondta a király, mert igen megtetszett neki a leány, aki szép is volt, okos is volt.

Egyszeribe papot hívtak, nagy lakodalmat csaptak.

Egyszer a király háboruba ment s ez idő alatt egy paraszt panaszt tett a királynénál.

— Egy pajtába volt bekötve, mondotta a paraszt, az én ökröm, meg a komám tehene. Reggelre az én ökröm alatt egy borjat találtunk. A komám azt állítja, hogy a borju az övé, én meg azt, hogy az enyém. Ha nem az ökröm ellette volna a borjut, akkor ott találtuk volna a tehén alatt.

— No, hallod-e, mondotta a királyné, olyan még nem történt, mióta a világ — világ, hogy borjat eljen az ökör, add hát csak vissza azt a borjat a tehén gazdájának.

De a paraszt nem nyugodott meg a királyné igazságtételében, azt kérdezte, hol találhatja a királyt, ahhoz megy panasza.

— Eredj a tenger partjára, van ott neki egy nagy tábla buzája, éjjel-nappal azt őrzi, mert hát a tengerből rájárnak a halak s szörnyű kárt tesznek benne.

— De már olyan bolond nem vagyok, mondta a paraszt, hogy ezt elhiggyem. Sohasem evett buzát a hal mióta a világ — világ.

— De bizony bolond kend, mondta a királyné, mert ha bolond nem volna, nem állítaná, hogy a kend ökre ellette a borjat!

Bezzeg, hogy a paraszt elszégyellette magát s visszaadta a borjat a tehén gazdájának.

Ilyen böles asszony volt a királyné. Örült is a király, amikor hazajött a háboruból és sohasem bánta meg, hogy a biró lányát vette feleségül.

(Kisbaczon.)

Mese a gonosz varázslóról

Elmondja: VAJDA ISTVÁN.

Sötét, sűrű erdő mélyén állott egy kicsiny kis kunyhó. A kunyhóban egy összetöpreődött vén ember lakott. Galambosz volt a haja, fehér a szakáll, sunyi a tekintete, reszkető az álla. Ráncos, pergamenszerű arcából hatalmas, kampós orr ugrott elő.

Történt egyszer, hogy egy szegény vándorlegény eltévedt a rengeteg erdőben és azon vette észre magát, hogy sehogysem tud kijutni belőle. Ahogy ezen töprengett és mindenfelé kereste a kifelé vezető utat, megszólalt valamerről egy kis madár:

— Csivi, csivi, erre tarts! — mondta a madárka.

A vándor a madár felé indult, de még mielőtt odaért volna, amaz felröppent újra:

— Csivi, csivi, erre tarts!

Hol felrepült, hol lepihent egy faágon, s valami furcsa volt a hangjában, úgy, hogy a legény akaratlanul követte. A kis madár mind beljebb beljebb csalogatta a vándort, miudaddig, amíg egy fenyővel körülvett kis házhoz értek. A vándor megörült, belépett a házba és a kis öreg emberrel találta szemközt magát.

— Adj Isten, jónapot! — köszönt. — Kérlek szépen, mutasd meg nekem az utat. Eltévedtem ebben a sűrű erdőben.

A kis ember sűrűn pislogott apró szemével, aztán felnevetett.

— Kijutni, hé! Az kéne neked? Hahaha... Hohó, barátocskám lassan a testtel! Nem megy ám az olyan könnyen! Én Burubu, a hatalmas varázsló vagyok, s most, hogy átlépted házam küszöbét, te is a hatalmamba kerültél. Ha szabadulni akarsz innen, ám legyen! De előbb három próbát kell kiállanod! Jaj neked, ha nem tudsz megfelelni nekik!

A vándor most érezte csak igazán, milyen szörnyű bajba került. Reszketett a fételemtől. De egy kis idő múlva megemberelte magát:

— Mit kell hát tennem? — kérdezte.

— Holnap reggel gyűjtsd össze a kertben a harmatot. A fáról, a fűről, a virágról, a bokorról! Mind egy szálig! Kegyetlen véged lesz, ha egyetlenegy ott marad!

Másnap reggel korán kelt a legény s nagy busan járkált a virágágyak között.

— Hogy is fogjak hozzá... — töprengett.

— Egyszerre egy jól ismert, barátságos hangot hallott:

— Csivi, csivi! — szólalt meg felette a tegnapi kis madár, — miért vagy úgy nekibusulva?

A vándor erre elmondta, milyen nehéz próbát szabott rá a varázsló és busan panaszkodta, hogy még hozzá sem tud fogni. Amire a madár ezt felelte:

— Ne busulj, amíg engem látsz! Mindjárt segíték rajtad! És eltűnt.

Egy kis idő múlva éles zümmögés töltötte meg a levegőt. Sűrű méhraj lepte el a kertet mindenfelől. A méhek virágról-virágra szálltak és mind egyikük ivott egy korty harmatot. Nem sok idő telt bele, a harmat eltűnt és ott állt a kertben a sok fa, virág és bokor, szárazon, mint forró délelben. A vándor bement a házba s felköltötte a varázslót. Az kijött, vizsgálódva tekintett körül. Minden egyes bokrot megnézett, leguggolt a fűre, beleszimatolt minden virágkehelybe, de nyomát se találta a harmatnak. Látszott, hogy sehogysem tetszik neki a dolog.

— Hát ezt a próbát kiállottad! — szólalt meg aztán. — Holnap reggel azonban ismét kijössz a kertbe és minden porszemét egy nagy homokbuckába gyűjtesz! De jól vigyázz, nehogy egyetlen porszem hiányozzék!

Ez még nehezebb feladat volt. A vándor még korábban kelt és amikor kiment a kertbe, úgy érezte, hogy megoldhatatlan feladat elé állította a varázsló. Nagyon elbusulta magát.

— Hogy kezdjek hozzá... — szomorkodott. De megint csak ott termett a kis madár, s amikor kikérdezte bánata felől, a madár segítséget ígért és elshant. Nem sok idő múlva, a kert minden oldaláról ezer meg ezer hangya mászott elő. Minden hangya egy-egy porszemét vett a hátára és szapora munkával nagy homokbuckává hordta össze. Nemsokára olyanná vált a kert, mint egy ragyogóra seprt járda.

Amikor a varázsló kijött s látta, hogy most sem fogott ki a vándoron, mérgesen ráncolta össze bozontos szemöldökét. Sehogysem tudta megérteni a vándor ügyességét és csalafintaságot szimatolt. Majd odafordult hazzá:

— Lám, lám! A második próba is sikerült! De most jön a harmadik, a legnehezebb! Holnap reggel tisztítsd meg a kertet minden bogártól, féregtől, kártékony rovartól. Nem akarom, hogy tönkre rágják a növények gyökereit, lerágnak a fák leveleit, és kárt tegyenek a veteményben. Alaposan láss hozzá, mert halálnak halálával pusztulsz el, ha egyetlen férget, egyetlen petét találok!

Nagy bánat zudult a vándorra. Úgy érezte, hogy ezt a feladatot sehogy sem lehet megoldani. Másnap még alig derengett odakinn, már kúnt ter-

mett a kertben. A hold még magasan állt az égen, számtalan csillag pislogott a magasból, mint jó pásztor körül engedelmes nyája. A hold fényesen sütött és tündöklőn ragyogtak a csillagok. A vándor feje felett megzizzent valami. Egy barátságos „csivi” köszöntötte:

— Mi bajod, pajtás? — kérdezte a kis madár. — Miért buslakodol?

A vándor elpanaszolta baját, s nagyban sópáncodott, hogy sehogysem fog innen elkerülhetni. A madár azonban vigasztalta:

— Ne félj, amíg engem látsz! Azzal tovasuhant.

Erős szárnyshogás, csapkodás, zizegés támadt köröskörül, elsötétült az ég. Ezernyi ezer madár repkedett a kert felett. Volt köztük fogoly, fácska, fajt, harkály, cinege, rigó seregély, piny, tengelic, csiz és egy nagy sereg csiripelő veréb. Egyszerre csaptak le a kertre és egy kis idő múlva serényen ment a munka. Jaj volt minden pödrónak, hernyónak, bábnak, pétének, lárvának! A sok madár egy-két perc alatt kipusztította, felhabzsolta, lenyelte valamennyit.

Kijött a varázsló. Baljóslatu szemmel nézett végig a vándor bizakodó arcán, aztán hozzaratott a vizsgálódáshoz. Benézett a káposzta levelek alá, felkapaszkodott az eperfára, feltúrta a bokrok gyökereit, szóval, minden helyet megmozgatótt, hogy valami férget találjon. De kárba vesztett a fáradsága. A vizsgálódás közben egyre jobban

elborult az arca. Rossz kedve boszusággá változott, majd dühre fordult, úgy hogy csak úgy kékült, zoldult belé a képe. Azelőtt ezerráncu arcán megfeszült a bőr, teste felfuvódott, s szemmel láthatóan, mind kövérebb és vastagabb lett. Végül nagy pukkanás hallatszott: a varázsló megpukkadt dülében.

Ebben a szempillantásban a kert telistele lett emberrel. A sok ember mind a vándor felé tolakodott. A kezét rázták, simogatták, becézgették, megmentőjüknek nevezték. A madárka, aki a kunyhóhoz vezette, csodaszép leánnyá változott és ő magyarázta meg neki, hogy a sok méh, hangya és madár, mind-mind elvarázsolta ember volt, akit a varázsló gonoszsága állattá változtatott. Sokan próbálkoztak, de senkinek sem sikerült, a gonosz varázsló hatalma alól szabadulni, amíg ő, a vándor, meg nem törte a varázslatot.

Nagy volt persze a boldogság a megszabadított emberek között. A vándort, hálából, királyukká választották, az pedig feleségül vette a csodaszép leányzó és felosztotta népe között a varázsló országát. Mindnyájuknak jutott egy-egy kis darab föld, úgy hogy azon nyugodtan és békében édelelhettek. Nem is volt panasa senkinek.

Igy éltek aztán boldogságban, békességben hosszú, hosszú esztendőkön át és tán ma is élnek, ha meg nem haltak.

(Szatmár.)

Szép kerek almafa

Almafa, almafa,
piros alma rajta,
Andris szedi,
Ágnes a kosárba rakja.
Ihol már meg is telt,
meg ám jó dombosan,
Hoppá, kis Évike,
ülj rá hamarosan.

Almafa, almafa,
szép kerek almafa,
Oly szép, mint Évike,
egy alma sincs rajta.
Gyönyörködve tekint
még a nap is rája:
Évike a kertnek
legszebbik almája!

Vándorol a darumadár

Irta: PÓSA LAJOS *

Vándorol a darumadár,
Amerre megy, sir a határ,
Sárga-piros lombot hullat...
Darumadár búsan krugat.

Darumadár, Isten veled!
A mi szívünk soh'se feled,
Jöjj vissza majd, jöjj vidáman,
Szép tavaszi napsugarban.

* Gondoljatok szeretettel a gyermekversek halhatatlan költőjére, Pósa Lajosra (1850—1914), az ő csengő-bongó versei csilingeltek először szüleitök lelkébe.

Tamás érdeklődik

(Beszélgetés a repülőkről.)

Tamás: Elgondolkozom az újabb találmányokon. Alig van köztük, amelyik száz évesnél idősebb. Nem tudom megérteni, miért nem jöttek rá az emberek régebben e fontos találmányokra. Eitck évszázadokkal ezelőtt is nagyon okos és nagyon művelt emberek.

Apa: Nagyon örülök, hogy felvetted ezt a gondolatot: azt hiszem, megtudok felelni rá. Az okos emberek régebben magukra voltak hagyatva; alig-alig akadtak segítő társakra, küzdeniök kellett a tömegek műveletlensége, a meg nem értés ellen. Ha ma valaki felvet egy új gondolatot, rögtön segítő társakra talál. Az egész világon figyelemmel kísérik tevékenységét: százan és százan folytatják kísérleteit. Tulajdonképpen együtt dolgozik az egész emberiség. Az értékes találmány nem egy embernek a munkája, hanem nagyon sok ember gondolata van megvalósítva és összerakva. Egy hasonlattal szeretném megvilágosítani a dolgot. A régi kor gondolkodója olyan volt, mint az a pusztaságban kiálló domb, vagy magános tölgy: mindenfelől tépte a vihar, csapkodta a villám. A mai gondolkodó a domb sorokból kiálló magasabb domb, vagy az erdőből kiemelkedő faóriás: nem érezheti elhagyottságát, mindenüti testvéreket lát maga körül.

Tamás: Nem értelek, apám. Testvériségről beszélsz, holott a népek gyűlölködve néznek egymással farkasszemet; segítő társakat emlegetsz, holott minden ország elzárkózik a másik elől: ma-holnap utlevél nélkül talán a vonatra sem engedik fel az embert.

Apa: Ez a gyűlölködés nem téveszt meg engem. Ne vezessen téged se félre, fiacskám. A gyűlölködés mögött megmozdul az ősi ösztön, a mely azt sugja a népeknek, hogy egymásra van-

nak utalva. Az emberiség terebélyes fáján minden falevélnek megvan a hivatása. Emlékszel-e, hogyan fogadták Lindberghet és Chamberlaint, amikor átrepültek az Óceánon? Meg vagyok győződve, hogy a repülők fogadására összegyűlt néptömegben képviselve volt a világ valamennyi fajtája. És ne hidd azt, hogy sport szenvedély vitte őket oda. Nem! A tömeg megérezte, hogy világtörténeti fontosságú eseménynek volt szemtanúja. Ez az Óceánrepülés döntő hatással lesz késői ivadékanak sorsára is. A jobb jövő vágya egymás mellé állította és egyszerre lelkesítette olyan nemzetek gyermekeit is, melyek talán még gyűlölködve néznek át egymásra a határon.

Tamás: Én nem tudtam volna ott lelkesedni és örvendeni. Amikor Lindbergh vagy Chamberlain megjelent, Nungesserre és Colira gondoltam volna, akik először akartak átrepülni az Óceánon, de szerencsétlenül jártak. Az emberek hálátlanok és csak a sikeres tettek tudnak örülni.

Apa: Ebben az esetben nincs igazad: régebben talán így volt. Nungesserről és Coliról nem fogunk megfélemlkezni; besorozták őket a tudomány vértanúinak hosszú sorába. Mert áldozatok nélkül nem lehet elérni semmit. Mintha a természet erői bosszút akarnának állani az emberen, aki igába kényszeríti őket. Emlékszel-e Ikarusz sorsára? Viaszkkal összeragasztott szárnyakkal emelkedett, a görög monda szerint, a magasba: a Nap tüzes sugaraival ostrom alá vette, a viaszkot olvasztotta és Ikarusz a tengerbe zuhant. Ő volt az első vértanu. Mennyi vér omlott ki, mennyi jajszó hangzott el, amíg a nagy-szerű gépmadár biztos nyugalommal hasíthatja a levegőt és a leggyorsabb vonatnál is gyorsabban ragadja az embert járhatatlan tájak felett is.

Tamás: Nagyon gyorsan jöttek át a repülők az Óceán felett?

Apa: A gyorsaság nem volt rendkívüli, de azért elérte a leggyorsabban robogó expresszovonat gyorsaságát. De itt nem az volt a fontos, hanem, hogy egyáltalán megvalósítható-e az út. Sok akadály állott a repülők útjában. Nem beszéltek most esetleges viharokról, rettentő égiháboruról, feltételezem, hogy rendkívüli esemény nem merült fel. Ilyen hosszú repülésnél legfontosabb a motor. Olyan pompás gépre van szükség, mely képes két napig is teljesen hibátlanul működni. Nagy dolog ez! Az emberi alkotásba mindig beleszúthat valami hiba. Az Óceán felett javításra aztán nincs idő. Nem is lehet hirtelen sikló-repüléssel leszállani; feneketlen, ringó mélység várja a magasból lebukó áldozatot. A másik nehézség: a hajtó-erő. Nagy tömeg benzint kell a repülőnek magával vinni. Nem is száll a gép könnyen a magasba. Ha a motor kifogástalanul működik és a terhet is könnyen bírja, a merész repülőre még egy nagy veszedelem vár. A magasban a szárnyakra jég réteg tapadhat; a gép megnehezedik és a repülő halálos veszedelemben kerül. Nungesser és Coli áldozatul estek Lindberghnek és társainak siker koronázta merész vállalkozását. Ma még el sem tudod képzelni ennek a sikernek a következményeit. Rövidesen eltűnnek a Föld színéről az ismeretlen vidékek; a levegő merész repülői elszáguldanak a Föld minden pontja felett és szánakozva gondolnak őseikre, kik éhen-szomjan botorkáltak a sivatag forró homokjában, vagy dermedten vergődtek előre a jéghegyek birodalmában.

Tamás: Azt hiszed, apám, rendes repülőjáratok lesznek az óceánok felett?

Apa: Meg vagyok róla győződve. Ha jó összeköttetésem volna, már iparkodnék kedvezményes jegyet előre biztosítani magamnak. De nem tréfálok ilyen komoly dologgal. Rendes járatok lesznek, fiam, rövidesen, de nem a mai repülőgéppel. Ennek még fejlődnie kell és fejlődnie is fog. Még csak most éli ifju korát. Egyszer mutattam neked az első vasúti mozdony képét. Ha ránézel ma az expresszovonat elé csatolt gépszörnyetegre, álmélkodva látod, mennyi változáson ment az első mozdony keresztül. A gőzgép kinötte magát; további fejlődés már nem vár rá. A repülőgépen azonban száz meg száz ember dolgozik, hogy fejlődését elősegítse. Ha eléri férfikorát, nagy szerepe lesz a világ forgalmának lebonyolításában és ami még fontosabb: közelebb fogja hozni egymáshoz a még gyűlölködve szembenálló fajokat.

(Budapest.)

Mi ujság?

A REPÜLŐGÉP LESZÁLLHAT AZ USZÓ HAJÓRA. Sikerült bebizonyítani, hogy lehetséges repülőgéppel kikötőből elindulva egy hajó fedélzetére szállni. Chamberlain, aki nemrég repült át az Óceánon, kétfedelű Foockerrel elindult a nyugati kikötőből és minden baj nélkül leszállt a Leviathan-gőzös fedélzetén. A hajó mintegy 150 kilométernyi távolságban volt a nyílt tengeren. Chamberlain, sikeres repülése után kijelentette: eme kísérlete után bebizonyítottnak látszik, hogy a hajók és kikötők között a repülés lehetséges. Különben több hajózási társulatnak az igazgatója már azzal a tervvel foglalkozik, hogy rendszeres repülési szolgálatot szerveznek meg, amely a postaközlekedést gyorsítaná meg a hajók és az amerikai kikötők között. Ezáltal az Európából Amerikába érkező levelek szállítási idejét 48 órával fogják megrövidíteni. Az amerikai hajózási hivatal a legrövidebb időn belül több nagy gyorsgőzöst fel fog szerelni repülőgépekkel.

VILLAMOS UJSÁG. A legújabb ujságtípus a villamos ujság. Két évvel ezelőtt találták fel Amerikában és ma már kivétel nélkül meghódította Európa minden nagyvárosát. Berlinnek például egyetlen forgalmasabb pontja nincs, ahol valamelyik nagy ujságvállalat friss híradásait ne olvashatná az utcán járó közönség. Rendszeresen egy-egy hatalmas palota tetejére függesztenek ki egy hatalmas táblát, amely telistele van villamos körtekkel. Egy megfelelő szerkezet aztán mindig úgy vezet áramot ezekben a körtekbe, hogy megfelelő betűk gyuladnak ki és így adják hírül a legfrisebb ujdonságokat az utca közönségének.

Hány évet érnek el az állatok? Egy amerikai hetilap érdekes statisztikát közöl különböző állatok életkoráról. Az állatok matuzsálemei a krokodilusok és a teknősbékák, melyek háromszáz évet, sőt néha többet is élnek. Az elefántok és bálnák legmagasabb életkora kétszáz év. 100—150 évig élnek a szamarak, a sasok, papagályok, hattyúk, pontyok és csukák; a lovak 50, a varangyos békák 40, a kutyák 25—30, a szarvasmarhák 25, a macskák 20—22 évig élnek. A tyukok legmagasabb életkora 20 év, míg a hangyák csak 10—15 esztendőt élnek. A legkevésbé ideig él az efemer (rövidéletű) légy, amely azon a napon születik ki, melyen megszületett.

A tenger mélysége. Nemrégiben a japán hadiflotta egy mélységmérő hajója a Csendes Óceánon méréseket végzett és 9435 méteres tengerszélességet állapított meg. Ez jelenleg a legnagyobb ismert tengerszélesség. Eddig is a Csendes Óceánban mérték a legnagyobb tengerszélességet a Kurili szigetcsoport közelében. A tenger ott 8500 méter mély és azt hitték, hogy ennél nagyobb tengerszélesség nincs is. Most ezt a feltevést a japán hajó megállapítása megdöntötte.

A Fehér Sas.

Vidám diákregegy.

Írta: Fabian Gyula. Rajzolta: F. Viczó Ilona.

Az indiánusok elfogadták ezt az általános elvet és megválasztották a kigondoló bizottságot. A bizottság elnöke Matolcsay Ferkó (a főnök) lett, tagjai: a kis Gyula, Mákos Peti, Mezei Samu, Geese Pista, aki nagyon használható egyének bizonyult. A bizottságban helyet kapott a Talpas kutyus is, de őt nem ruházták fel szavazati joggal.

A választás után a törzs feloszlott. A kigondoló bizottság azonban együtt maradt. Beásta magát egy hatalmas szénakazalba és élénk fejtörésbe fogott. Természetesen, mindenki a saját fejtét törte, nem is a másét.

Hogy az élénk fejtörés mit eredményezett, azt majd meglátjuk a következő fejezetben.

HETEDIK FEJEZET.

A cserkész tábor. A tábortüznél. Borzalmak éjszakája a császtói erdőben. Riadó.

Másnap az indiánus törzs tagjai kisereglettek a császtói erdő szélére és figyelték a sápadt arcu jövevények felvonulását. Vagy hatvan tagból állott a cserkész csapat. Egy körszakállas, hegyesre fent bajuszu férfi vezette. Szőke Antal volt a neve. A gimnázium torna-tanára. Ő volt a gimnázisták cserkész-csapatának a parancsnoka. Katonásan lépkedett a csapat előtt. Amikor az erdő szélére érték, fölemelte a kezét és harsányan vezényelt: — Állj!

A csapat megállott.

Erre Szőke tanár ur újból vezényelni kezdett. Utasításokat, parancsokat adott. A cserkészek kis kétkerekű taligákhoz futottak, amelyeket ők maguk vontak ki odáig és nagy csomagokat dobáltak le. Egy perc alatt szétbontották a csomagokat és az indiánusok ámulva látták, hogy kisebb, nagyobb ponyvákat, rudakat, köteleket raktak szét, amelyeket a nagyobb cserkésziuk hamarosan összeválogattak, rendeztek.

Az újabb vezényszóra serény munka indult meg. Vig énekszó mellett folyt a sátorverés. Itt is, ott is karókat, cölöpöket vertek le, sátorlapokat húztak rá. A ponyvát kifeszítették, a szélét a földbe rögzítették. Egy-kettőre emelkedtek a sátrak egyik a másik után. Mikor elkészült a sátor, körülötte árkot ástak, amelyik a vizet levezesse, ha eső találna jönni. A legszebb sátorra kis zászlót is tűztek. Az a sátor lesz a parancsnoké, Szőke tanár uré.

Matolcsi Ferkó csillogó szemekkel leste a cserkészek munkáját. Lelkesen szólt oda a kis Gyulához:

— Látod, „Fehér sas” testvérem, hogy ezek a sápadt arcuak milyen ügyesek. Egy pillanat s az őserdő eme tisztásán már itt állanak vigvamjaik. Mondhatom, nehéz lesz elűzni őket a mi vadászterületeinkről.

— Howgh! „Szürke farkas!” Magam is azt hiszem, hogy erőszakkal sem mire meggyünk. Majd meglátjuk, hogyha beáll a szürkület és ha az éj sejtelmes árnyai ráborulnak az őserdőre, akkor megpróbáljuk a hadicselt. Hátha ezzel kifüstöljük őket!

— Igazad van. Készüljünk föl hát mi is. Győrünk, rézbőrü testvéreim, lássunk munkához!

Az indiánusok elvonultak. Geese Pista is kötöttük baktatott hűséges Talpas kutyájával...

A cserkész tábor egyre nagyobbodott. Szépült

A tábor közepén gödröt ástak. Kövekkel, téglákkal rakták ki, egy erős, hajlott vasrudat vertek a földbe, erre hatalmas üstöt akasztottak. Szempülfantás alatt rőzsét, meg vastagabb ágakat hordtak össze és fölalmozták az üst alatt. Szőke tanár ur acélt-kovárt vett elő a zsebéből, egy nagy tölgyfa oldaláról megszáradt mohacsomót kapart le, ezt a markába gyűrte. A kovárt ráfektette a moha-csomóra, az acéllal rávert a kovára és közberárára fujt a mohára. Egyszer csak vékony füstcsík szállott fel a Szőke tanár ur markából. A parancsnok egyre fujta, fujta, míg hirtelen kis piros nyelvecske nem bujt elő a mohából. Erre Szőke tanár ur a gyöngén égő mohacsomót a máglya közepébe, száraz falevelek közé dugta.

A máglya közepéből pattanás hallatszott. Majd pattogni kezdett a száraz avar, egyre sűrűsödő füst terjengett a tűzhely fölött, azután vidám ropogással előtört a láng és körülnyaldosta a katlan oldalát.

A cserkészek ujjongva éljeneztek meg a tüzet.

— Éljen a tanár ur! — kiáltott egy kis cserkész.

— Látjátok, fiuk! Így is lehet tüzet rakni nemcsak gyújtó-fával, vagy benzines tűzkészítéssel. Hát most csak álljon elő a szakács és a napos kukta. Főzzék meg a vacsorát! . . .

Egy idősebb cserkész lépett elő, azaz gurult ki a társai közül, mert olyan kövér volt, hogy

csak a pocakja látszott a fiuból. A feje olyan puffadt volt a kövérségtől, mint a pampuska, az arca piros, mint az alma, csak a fekete, apró szeme ragyogott ki belőle, úgy, mintha két borszemet szurnának egymás mellé egy ropogós zsemlyébe. A tömpé orra alig látszott. Az is olyan volt, mint valami kicsibe maradt új krumpli. Az átlán hatalmas dupla toka díszlett. Gombos Bódog volt a becsületes neve, de a diáktársadalom a legszebb ékessége után „Toká”-nak keresztelte. Ő volt különben a cserkészek szakácsa. A „Hatlábú csárda” gazdájának volt a fia. A Hatlábú-csárda arról volt nevezetes, hogy egész Dunántul ott főzték a legjobb gulyást. Nahát Gombos Bódog (alias „Toká”) nemcsak jó hatodikos gimnazista volt, aki még ébren sem tévesztette össze a gerundiumot a gerundivummal, nemhogy ál-mában elhibázta volna: mondok, hogy Toka valóságos szakács lángész. Neki mindegy volt az accusativus cum infinitivo, vagy a gulyás-leves, mind a kettőt nagyszerűen értette.

Előállott a kukta is; Kecsege Nagy Péter. Ez meg sovány volt és magas, mint az égi meszelő. Pontosan ellentéte principálisának. A képe fehér volt, mintha állandóan krétát fröcskölne, a szeme nyugodt, savósziú, amely valóságos angol flegmával meredt mindig maga elé. Nem is hívták a hosszúsága meg a soványsága miatt máskép, mint „Szunyogi”-nak. De az is igaz, hogy Gombos Bódog csak akkor tudott igazán a helyzet magaslatára emelkedni, ha Kecsege Nagy Péter kuktáskodott mellette. Hosszu lábaival, nagy hirtelen elhozott mindent a keze ügyébe. Nagyszerűen értett az ételek kóstolásához, mert olyan finom szaglása volt, mint a legtöbb kitüntetés nyert fajvizslának. Ő volt különben a csapat kürtöse. Pompásan trombitált.

A két diák megállott Szóke tanár ur előtt, fölemelte a három ujját.

Szóke tanár ur viszonzta az üdvözlést.

— Szakács mi lesz a vacsora?

— Gulyás! — jelentem alássan!

— Paprikásan, háromféle húsból — visszahangoztatta a kukta.

— Hat csak lássatok a munkához, — szólt megelégedett hangon a tanár ur.

Toka letette a cserkészkalapot, felgyűrte az ingét könyökig, hófehér kötényt öltött pocakjára. Szunyogi meg keséssel fegyverkezett fel és a hus felvágásához fogott. A nagy sürgés-for-gásnak csakhamar meglett az eredménye. Olyan gulyásillat kezdett terjengeni a császtói erdő fölött, hogy a medvék és vérszomjas farkasok is mind megszelidülve az illattól, oda seregenek Toka katlanja körül és sirva könyörögnek egy lefetyelésre valót abból az isteni nektárból — ha ugyan vannak egyáltalában ilyen vadállatok

még az erdőben. Szerencse, hogy nincsenek. Toka jó szakács lehet ugyan, de minden állattól fél. A lőtől is, az ökörtől is. Még a házi állatokat is messzire kerülte. Csak a kutyát szívelte. Amikor egyszer állatseregletet mutogattak a városban, el nem ment volna megnézni a fél világer-t sem. Félt, hogy az oroszlán kitör ketrecéből és izekre tépi. Petőfi versét „A rab oroszlán”-t sem tanulta meg, mert a költő itt is kilátásba helyezi a sivatag bős királyának esetleges kitörését, amelynek bekövetkezésével a nyájas olvasó még a lelkét sem menthetné meg a pokoltól.

Toka azonban nem gondolt gulyásfőzés köz-ben az oroszlánra és más ilyen sivatagbeli állat-ra. Egész lelkével elmerült a gulyásos kondérban és táguló tüdővel szívta be a pompás illatot. Szunyogi őszinte lelkesedéssel táplálta a mester katlana tüzét a mindenféle rőzsével, amelyet az erdőben összeszedett.

Végre elkészült a remekmű!

A cserkész-tűzhely paraszán ott gőzölgött a nagyszerű gulyás! Kecsege Nagy Péter, a cserkészek trombitása, gyülekezőt recsegett el sárgarézh hangszerén és erre a bűvö, tallamra egy-kettőre körültopta a tűzhelyt a sok éhes nebuló. Mindegyik cserkész kezében tábori csajka volt ebbe mérte bele a szakács Toka hűséges famulusának segítségével mindenkinek a kompetenci-áját.

Általános dicséret és magasztalás között fogott el a pompás vacsora. Szóke tanár ur dupla porciót fogyasztott el.

A vacsora után lepihent a tábor. A cserkészek sátraikba vonultak és csakhamar az igazak álmát aludták.

Este tíz óra felé felköltötték Tokát és Szunyogit. Rajtuk volt az örködés sora.

Toka ásitozva öltözött, felvette a felöltőjét is, övébe töltött kutyariasztót dugott és hí bajtársával az őrhelyre vonult. Szunyogi kedves trombitáját is magával vitte.

Gyönyörű, csillagos éjszaka volt. A balzsamos szellő sejtelmesen zizegett a rezgő nyárfa leveleit és a szávasbogarak titokzatos bugással zugtak el Toka füle mellett. A nagy csendet nem zavarta más, mint a távoli pocsolyából hangzó méla kuruttyolás és bánatos brekegés, amelyekben bizonyára mélyen érző hékaszivek panasza nyert érthető kifejezést. Az erdő éjjeli csöndje és lenyugózó varázsa ellenállhatatlanul elbűvölte a két cserkészt, akik különben is nagyon fogékonyak voltak a természet szépségei iránt.

Az erdő csendjét Szunyogi hangja törte meg. Ez a hang egy mélyen, egész a szív gyökereig lehető érzélem reszkető kifejezése volt.

— Istenem, mennyire fáj a lábam!

Folyt. köv.

Öcsike lóversenyt rendez

— LEVÉL NAGYAPÓKAHOZ. —

Emlékszik, ugy-e, édes nagyapóka lelkem, hogy az elmúlt nyáron mi volt a főjátékunk a kisbacsoni kertben? De mennyire emlékszem, hallom nagyapóka kedves dörögését — tele rajzoltatok a csürkaput mindenféle fajta autóval, lövöldöztetek rájuk nyilvesszővel, s mind összehígtattatok, ebadták. Hát, bizony, édes nagyapóka lelkem, nadselübb játékot is találhattunk volna ki, mert végre is hiába löttük szíven azt az autót, mit értünk vele? Ha igazi autó lett volna, s a célbatalálattal a mienk is lesz vala, — így lett volna értelme annak, hogy rostává löttük a nagyapó csürkapuját. Nem is felejtém el soha, hogy egyszer nagyapó elnevelte magát, amikor mi javában lövöldöztünk. — Hát maga mit nevet nagyapó? Kérdezte nagyanyó. — Én azt, mondá nagyapó, hogy ha igazi gazda volnék, mint amilyen Huszár nagyapó volt, bizony nem engedném, hogy a csürkaput így elcsufítsák. Ó, édes nagyapóka lelkem, egyem a drága jó szívét — sohasem felejtém el e mondását. De térjek dologra, ugy-e?

Tetszik tudni, minthogy Peste is később nyílt meg az iskola, mint rendszeren, kezdtem unni a hosszú vakációt és Stáncezi néni engedelmével vendégeket hívtam a Rózsadombra. Összesen öt vendég jelent meg a nyolc meghívott közül, nevezetesen: Andris bátyám, Duci, Tomi, aki amióta megtanult velecipidezni, egészen megváltozott s nem bujja folyton a történeti könyveket, végül Majmonidesz Matyi és Muki. Természetes, hogy ki kellett eszelnem valami nadselü játékot, s ki is eszeltem hamarosan.

— Van nekem egy nadselü gondolatom, mondám én, amire egyhangulag kiálták: ki vele!

— Az nekem az én nadselü gondolatom, hogy rendezzünk lóversenyt.

— Lóversenyt? — kérde gúnyosan Majmonidesz Matyi. Ta-án a esacsiddal?

— Mit? a Matyival? tört ki a kacagás Duciból, aki-

nek Pesten is éppoly egészséges a kacagása, mint Kisbaczonban.

— Mitéle Matyival!? lobbant szörnyü haragra Majmonidesz Matyi.

Alig tudtuk lecsendesíteni Matyit s megértetni vele, hogy én iránta való tiszteletből és szeretetből keresztem Matyinak a csacsimat. De nem akarom a szót szaporítani: abban egyeztünk meg, hogy közülünk három lesz a versenyparipa, három a lovas, s amikor a paripák kifáradnak, a szerep megcserélődik. Nosza, kimentünk a rózsadombi rétre, ott sorshuzás utján Duci, Andris és Matyi lett a paripa, egy, kettő, három, felpattant kiki a maga paripájára, aztán hajrá; előre!

Felséges szép őszi nap volt. Valósággal mosolygott reánk az öreg Nap s mintha biztatott volna; csak előre,

édes fiaim, csak előre! Nagy bennetek az én gyönyörűségem. Nem messze tőlünk tehát anyók legelésztek bocikáikkal, néhány lépéssel tovább néhány kocát meg malacot őrizett egy tizenhat esztendő barna kis lány, aki azonban nem a regiment után mendegélt, hanem a sertés nyáj után. Elég az, hogy ez is gyönyörködve nézte a mi lovaglásunkat, amire jött nekem egy nadselü gondolatom: lovagoljunk el a sertés nyáj mellett és tisztelegjünk a tizenhat esztendő barna kis lánynak, ugy, mint a katonák szokták. Általános helyeslés fogadtam nadselü gondolatomat, s hip, hip, hurrá! kiáltással vágattunk a sertés nyáj mellett, azaz hogy így akartuk, de a sertések megijedtek a mi kiabálásunktól, nosza, szaladtak össze-vissza, s egyszerre csak azon vetjük észre magunkat, hogy köztünk szaladnak, még pedig jóval gyorsabban, mint a mi paripáink.

— Kezet fogni! Összefogózni! vezényeltem én harsányan gondolván nadselüen, hogy ha már el kell pusztulnunk pusztuljunk együtt. Egy szempillantás alatt végig futott bennem a már nem nadselü, de szörnyü

gondolat, hátha kan is van köztük s az rettentő agyarával össze-visszahasogatja ifjui testünket? De, hála Istennek, kisült, hogy a Kan ur — amint szokták mon-

dani — gyáva kutya volt, s mindössze annyi történt, hogy paripáinkat ledöntötték lábukról és — most már valósággal kacagni látszott az öreg nap, s nemcsak látszott, de valósággal kacagott a tizenhat esztendő barna kis lány. De hogyné kacagott volna, édes nagyapóka leltem, amikor lovasoknak és paripáknak karja, lába, összesen 24 darab, úgy összegabalyodott, hogy jó sokáig nem tudtuk kiválasztani saját karunkat és lábunkat a kar- és lábgomolygóból. Végre is kigomolyogtunk a gomolygóból s együtt kacagtunk az öreg Nappal meg a tizenhat esztendő barna kislánnyal, aki amikor jól kikacagta magát, Istennek ajánlott minket, összetelre nyáját és mendegélt utána oly szépen, oly kedvesen, mintha csakugyan a regiment után mendegélt volna s kérdezte volna tőle a kapitány: hová, hová, barna kislány? S legeslegvégül egyértelműen megállapítottuk, hogy nem is volt oly nagyon rossz az én nadselű gondolatom.

A másolat hitelűl:
Elek nagyapó.

A székely nép

Írta: BENEDEK ELEK.

Régi krónikások írásai szerint, a székely nép már rég ott élt a Magyarország keleti szélén, amikor honfoglaló Árpád a népét a mai Magyarország földjére vezette. A monda szerint Atilla fia, Csaba vezér, a nagy, a hatalmas hun birodalom összeomlása után, egy maroknyi népet ott hagyott a keleti határon, hogy őrizzék azt, amíg a magyar testvérekkel visszajön: újra elfoglalni Atilla földjét. De Csaba meghalt s a magyar testvérek csak négyszáz év múltán kerekedtek fel, hogy megkeressék és elfoglalják a földet, melyet egykoron a hun testvérek vére áztattott. A tudós történetírók ujabban úgy vélekednek, hogy a székelyek nem ivadéka a hunoknak. Szerintök ez a derék, vitéz nép egyik törzse volt a honfoglaló magyarságnak, s mivelhogy határőrzésre különösen alkalmas vala, később, talán Szent László idejében, telepítették a keleti határra. Azért telepítették, hogy őrizze, védje az ország keleti határát ellenséges népek betörései ellen.

A székely nép lelkében apáról-fiúra öröklődött a büszke hit, hogy a székely egyenes ivadéka a hunnak hogy őrizte, védte, s megtartotta Atilla földjét a később érkező magyar testvérek. S jó volt, hogy élt s él benne ma is ez a hit. Ennek a hitnek ereje növelte a nép önérzetét, büszkeségét, a földhöz való ragaszkodását. Amit a nagy költő, Petőfi Sándor énekelt a népről, szószerint ráillett a székelyre: „egyik kezében ekeszarva, másik kezében kard.”

Míg a férfiak egyik kezükben ekeszarva, másik kezükben kard vala, az asszonyok szőtték, fontak s a ház népe ruházata a háztól került ki, nem adták megtakarított pénzceskéjüket cifra, selejtes portékáért. A gazdasági szerszámokat maga faragta s faragja ma is a székely ember. Csaknem minden második székely „ezermester”. Megtanította erre a szegénység. Ha a sovány föld nem adja meg a mindennapi kenyeret, messze földre viszi a székely azt, ami magától terem. A mészke-hegyekből lefejt a követ, hazahordja, megégeti, szekereire rakja s viszi oda, ahol nincs mészke, de van kukorica. Megvan egy eszten. Őre a puliszka a székely ember legkedvesebb étel. S látnátok amint hosszú sorokban huzódnak végig az országúton az ernyős szekerek! Az egyiken deszka, a másikon mészke, a harmadikon borviz. Elindulnak a keleti határról s mennek, míg jó vásárt csinálnak. Néha elkalandoznak Kolozsvárig, sőt Nagyváradig is.

Természete a székelynek, hogy szeret országot-világot látni. Eleven az esze járása, sőt azt is mondják róla, hogy „két esze van”. Nagy benne az érdeklődés minden ujítás, ahogy ő mondja: „kitalálás” iránt. Mindent alaposan megnéz, megvizsgál a színéről a visszájára, jobbról, balról, s addig okoskodik, addig ügyeskedik, míg végre megcsinálja, ami neki tetszőt s hasznosat látott. De bármennyire szeresse a világjárást, azt vallja:

OKTÓBER ELSEJÉVEL

„mindenütt jó, de legjobb otthon”. Idegen földön nincs sokáig maradása. Csak addig marad, amíg egy summáeskát megszerzett s azzal siet haza, az ő fehér-falu, vöröscserepes, tiszta, szép, csendes házába. Ez a ház az ő keze munkája. Mert a székely ember házában kevés része van a pénzzel fizetett mesterembereknek. Minden székely született házépítő. Követ, fát adott az Isten eleget. A követ a szomszédok, az atyafiak segédelmével meghordja, a fat kifaragja, a deszkát meggyalulja, összcrajkja, csak a cserep kell hozzá: kész a ház.

Ott, ahol nincs házfedésre alkalmas cserép, faszindellyel fedik a házat. A zsupfedél ma már ritkaság. Ezen nincs sajnáltnivaló, de már azt sajnálni lehet, hogy újabb időben ritkulnak a híres székely kapuk. Érdemes megnézni a kapukat. Egyik-másik igazi remekbe készült munka. Művész kezére méltó faragványok, virágok s mindenféle ékítések díszítik a galambbugos nagy és kis kaput. És a kapu homlokán mindenféle felirások. A legtöbb kapun ez a szép mondat: „Áldás a bemenőnek, béke a kimenőnek”. Gyakori felírás ez is:

*Ha Istened s hazád szereted, békjöhetsz.
Ha álnok szivü vagy, fel s alá elmehetsz.*

Mint általában a magyar ember, a székely magyar is híres a vendégszeretetéről. Ha szállást kér az utas, a székely ember válasza ez: Istené a szállás.

Ez a mondás minden egyébnél hivebben jellemzi a székelyt. Nem ő adja a szállást, hanem Isten. A házat ő Isten segédelmével építette (a legtöbb ház homlokán rá is van írva), nem övé a ház, hanem Istené, hogyan utasítaná el a szállás-keresőt? Abba a szobájába vezeti vendégét, melynek küszöbét ő legfönnebb csak vasárnap lépi át: a „tessék-házba”. Ez a ház (a székely háznak nevezi a szobát is) tiszta, mint egy kápolna. Az ágyon himzett végű vánkások, kilenc-tizenkettő egy ágyon, fel a gerendáig. Király sem feketik puhább ágyban, mint a székely ember vendége.

Mióta a vasut közelebb hozta a Székelyföldet is a nagy világhoz, a székely nép ruhája is itt-ott eluriasodott. De lelke még ma is régi. Megható hűséggel ragaszkodik ősei földjéhez, s a legtöbb azért kel vándorutra, idegen földre, újabb időben még Amerikába is, hogy a földet, mely akár sors csapása, akár a maga hibája miatt, más kezére került, visszaszerezze. Hogy ott élhessen, hallhasson, ahol az ősök éltek, haltak.

(Kisbaczon.)

a CIMBORA új évnegyedbe lépett s így minden hű olvasónk kötelessége, hogy előfizetését az új évnegyedre azonnal megújítsa. E célból belföldi előfizetőink lappeldányaihoz postautalványt, külföldi előfizetőink lappeldányaihoz pedig postatakarékpénztári befizetési lapot mellékelünk és nagyon kérünk benneteket, hogy esedékes vagy hátralékos díjaitokat haladéktalanul juttassátok el hozzánk.

Mint azt már a múltban is számtalanszor hangsúlyoztuk előtettek, csak akkor tudunk Nektek a Cimborában minél több szépet és jót nyújtani, ha ehhez a Ti segítségeteket is kapjuk: az előfizetési díjak mindenkor pontos befizetését!

Mindenkinek, aki a Cimborát szereti, — és ki nem szereti közületek, — ezt kell mindenkor szem előtt tartania, s akkor, ígérjük, a jövőben is az lesz minden igyekezetünk, hogy lapunkban minél szebb meséket, regényt, és minél szebb képeket hozunk — a Ti gyönyörűségeitekre.

Elvárjuk tehát, hogy mindegyitek haladéktalanul elgtesz kötelességének!

A CIMBORA kiadóhivatala.

A NAGYLELKÜ.

Tanító: Mondd, fiu, ezt a számtani leckét nem te csináltad?

Fiu: Nem, kérem, az édes apám.

Tanító: Egyedül?

Fiu: Oh, kérem, én is segitettem neki!

(Vulkán.)

Horváth Sárika.

MINDEN
MAGYARNAK
KÖTELESSÉGE
TÁMOGATNI A

VÉNDIÁKOK LAPJA

című, havi, szépirodalmi, társadalmi és művészeti képes folyóiratot, amely a vendiákok és serdült diákok közötti kapcsolatot építi és ápolja. — Előfizetési ára: egész évre 400, fél évre 210 Lei Külföldön: Egész évre: 500 Lei, félévre: 240 Lei.

Kiadóhivatal: Cluj (Kolozsvár) Calea Moşilor 87.

A CIMBORA KÖNYVVASÁRA.

Mai számunkban folytatjuk a hozzánk beérkezett új könyvek ismertetését és örömről szolgál, hogy ez alkalommal ismét olyan pompás és olcsó áru könyvekkel örvendeztethetünk meg benneteket, melyeknek minden egyes kötete egy-egy kincse az ifjúsági irodalomnak. Az alant felsorolt könyvek egy kötete pompás színes kötésben, gyönyörű képekkel csak

25 leibe

kerül. Postaköltség címen darabonként 2 lejt kérünk, azonban a könyveket csakis az összeg előzetes befizetése mellett (mely postabélyegben is küldhető) szállítjuk.

Tehát: megjött és kapható:

Gaál Mózes: A koldusvezető. Gaál Mózes nevét egyetlen magyar gyermeknek sem kell bemutatnunk. Bizonyára mindegyitek ismeri egy-egy pompás meséjét, regényét, mert számtalan munkája forog kézben. E kötet egy kis fiú bájos, kedves történetét mondja el, melyben a szerző bizonyosságot tesz róla, hogy egyike az ifjúság leghivatottabb nevelőinek.

Móra Ferenc: Csalavári Csalavér újabb kalandjai. Csalavári Csalavér a híres csalavári róka nemzetségből mulatságos kalandjairól híres a gyermekek előtt. Most újabb kalandjait gyűjtötte össze és meséli el Móra Ferenc bácsi, aki már annyi gyönyörű történetet mondott el a magyar ifjúságnak.

Farkas Pál: A szerencsekeresők. Ez a páratlanul érdekes és lebilincselő történet Északamerikában játszódik az amerikai őserdőben, az aranyvidék zord szikláin között. Egy kivándorló magyar család megpróbáltatásokban gazdag történetét mondja el az író: aranyláztól hajtva, rézbőrűekkel, rablócsapatokkal harcolva vergődnek át az ősvadonon az ígért földjére, de kiábrándulva térnek vissza hazájukba, ahol végre elérik céljukat.

Herceg Ferenc: A bujdosó bábuk. E kötetnek minden kommentár nélkül legszebb része, hogy címlapját Herceg Ferenc neve ékesíti. Ez a név mindennél többet mond. Ebben a könyvben egyszerre két elbeszélést kaptok a nagy magyar író tollából. A **bujdosó bábuk** végtelenül bájos tréfás története mellett ugyancsak Herceg Ferencnek **Az új nevelő** című hosszabb elbeszélését adjuk. Ez a történet arról szól, hogyan nyeri meg egy látszólag túlságosan szigorú, de valójában melegszívű házitanító két keményfejű, dacos, de alapjában jótermészetű kis diák tiszteletét és szeretetét. Ez a könyv Herceg Ferenc egyik legpompásabb ifjúsági munkája.

Z. Tábori Piroska: A barlanglakók. A kitűnő írónő ebben a rendkívül érdekes elbeszélésében a havasok világába vezet bennünket. Ez a világ, amelyet olyan kevesen ismernek, csupa rejtély, csupa titok. A havasi őserdők mélye tele van a természet nagyszerű szépségeivel, de zord veszedelmével is. Két tapasztalatlan gyermek gitévedve, a bércek világában egy erdei barlangban üli fel tanyáját: ott folytatják küzdelmes életüket a va-

donban, ezer veszedelem között, míg saját erejükből, a szerencsés véletlen segítségével visszajutnak az emberek közé.

Lőrinczy György: A Mátyus földjén. Melyik erdélyi gyermeknek a szíve nem dobban hangosabban, ha ezt a nevet hallja: Mátyás király! A magyar multnak ez a tündöklő alakja nemesak a történelem könyveiben él: mondákban, mesékben mindenütt ott él a nép lelkében és emléke örökre egybeforrott az igazság szellemével. Mátyás királyról szól ez a remek elbeszélés, amelyben az igazságos nagy király alakja életre kel.

Itt jelezzük még, hogy a legközelebb fenti könyvsorozat következő könyveit mutatjuk be nektek:

Benedek Elek: Édesapám falujából.

Ifj. Gaál Mózes: Aladin csodalámpája.

Kosáryné Réz Lola: Boszorkányvár.

Minden hónapban egy-egy kötet fog megjelenni, melyekre előfizetéseket is elfogadunk. Az előfizetési díj egy negyedévre (három kötetre) **díjtalanul postai szétküldéssel 75 lejt.** Természetesen csak a „Cimbora” olvasóinak adjuk így a könyveket, de már fent hirdetett árban is nagy kedvezményt nyújtunk a Cimbora előfizetőinek, mert a könyvek, melyek Erdélyben általunk kerülnek forgalomba, a könyvkereskedőknél jóval többé kerülnek majd. Ragadjátok meg az alkalmat és küldjétek be hozzánk mielőbbi rendeléseket, mert a fenti könyvek minden kötetével a magyar ifjúsági irodalom egy-egy gyönyörűt szerezhetitek meg magatoknak.

A rendeléseket várja a

CIMBORA kiadóhivatala.

A KIADÓBÁCSI POSTAJA BELFÖLDI ELŐFIZETŐIHEZ

Szűcs Edith és Ottó, Belényes. A beküldött nyugta értelmében előfizetésetek I. év okt. 1-ig rendben van. Dec. 31-ig még 100 lejt kell beküldenedek. — **Reiff Károly, Bod.** A küldött 300 leuval előfizetése 1928. júl. 1-ig ki van egyenlítve. — **Szabó Sanyi, Petrosani.** A Cimbora mai könyvvásárában számtalan pompás és olcsó könyv között válogathatsz. A könyvek árát már csak azért is helyesebb előre beküldeni, mert az utánvételezési díj (kb. 20 leu) a könyveket rendkívül megdrágítja. Legközelebb Elek nagyapó egy új könyvét is bemutatjuk.

A Cimbora 1927. évfolyamához pompás vörös vászonnál készült arany nyomásos kötést készítettünk. A kötés 70 leuba fog kerülni, melyhez még 10 leu postaköltség járul. A kötés december közepére készül el, de mert csak annyit készítettünk, ahányan igényelik, helyes, ha azt már most megrendelitek. Mindazok tehát akik a kötetet meg akarják szerezni maguknak, küldjék be megrendelésüket valamint 80 leut a Cimbora kiadóhivatalába, Szatmár.

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

— **Farkas Panna, Zágon, Háromszék-m.** Felesleges volt bocsánatot kérned, mert bár román iskolába jársz, helyesen írsz magyarul, s mondanom se kell tán, hogy nagy élvezettel olvastam a magadról és a népes családról írtakat. A kiadó bácsi ezután a te nevedre küldi az újságot, én meg szeretettel várom további leveleidet. — **Viola Anna, Székelykeresztur.** Azt hittétek, hogy nem válaszolok a leveledre. Ejnye, ejnye, hogy lehet ilyet hinni nagyapóról! Számrejtvényed sorra kerül, írásod dicséretet érdemel. — **Dávid Elza és Gizi, Lónyatelep.** Nem feledkeztem meg én rólatok, bár rég nem írtatok. Amint látom, van miről beszámoljatok, hát rajta! — **Fritsch Ferencz, Kolozsvár.** Nálatok is felbukkant a veszedelmes gyermekbetegség, s azóta a külvárosban is tiszták az utcák, az árkok ki vannak meszelve. Így szokott ez lenni. Amíg nincs baj, nincs betegség, nem sokat törődnek a tisztasággal, pedig úgy volna ám rendjén, hogy város és falu állandóan tiszta legyen, mert, hogy is mondja nagyapó az ő egészségi listájában? Nincsen abban semmi kétség: — A tisztaság fél egészség. Hogy én voltam-e nyaralni? Voltam bizony, még pedig Kisbácsonban, a magam kertjében. A paradicsom sem lehetett szebb az én kertemnél: mért menjek én egyebüvé?

Löte András, Nyárádszereda. Télen a tanulás, nyáron a játék foglal el, amiatt nem írtál oly sokáig. Elfogadom a mentseget azzal a kikötéssel, hogy ezután beosztod az idődet, így aztán tanulás és játék mellett ráérsz a levélírára is. Amint látom, sok helyen voltál a nyáron, elvárom hát, hogy beszámolj arról, amit láttál és tapasztaltál. — **Löte László, Nyárádszereda.** Most már te is tudsz írni és megköszönöd a sok szép mesét. Kaptál jutalomkönyvet is, éppen mint András bátyád. És nagyon szereted Öcsikét. Mondják is, hogy olyan buncut vagy, mint ő. Ennek igen örvendek, mert Öcsiké minden huncutsága mellett igen meleg szívé, figyelmes, előzékeny gyermek. Ugy-e, te is ilyen vagy? — **Dominiás László, Saroltavár, Temesm.** Lusta voltál, amiatt nem írtál. Hej, ha én is egyszer lusta lehetnék! No de helyre hoztad a lustaságodat, szép és jó hosszú levelet írtál. Eltaláltad: a nagyapó mosolygó arcképe azt mosolyogja: írjál! Azt is eltaláltad, hogy akárhányszor éjfélkor is olvasok vagy írok. Bizony, ötven éves írói pályámon sok-sok könyvet írtam. Nem rég számoltam össze: éppen száznegyvenöt kötetet, kisebbet, nagyobbát. Most kezdek a száznegyvenhatodikba. Szüleidnek tolmácsold viszont üdvözetemet. — **Heymann Magda, Temesvár.** Hét éves korod óta jársz román iskolába, amiatt nem tanulhattál meg helyesen írni. Aránylag kevés helyesírási hibát találtam a leveledben, s ha szorgalmasan írsz nagyapónak, úgy eltűnnek leveleiből a he-

lyesírási hibák, hogy magad csodálkozol majd ezen legjobban. Nagyanyó aligha engedné meg, hogy arcképét közöljék a Cimborában, mert a nyilvános szerepléstől mindig óvakodott. — **Hunyadi Herman és Sándor, Petrozsény.** Levelet, levelet, ne csak megfejtést! — **Galla Böske, Magyarpécska.** Az írásodra valóban ráfér a javulás, tehát nem ajánlhatom eléggé, hogy ezután szorgalmasan írd nagyapónak. A pénztelenség, fájdalom, általában, nem csodálom, hogy nem tudtál előfizetőt szerezni. Buzgólkodásodért így is dicséretet érdemelsz. Rejtvényeidből válogatok. — **Bárdos Anna, Szatmár.** Örvennék, hogy szépnek és tanulságosnak találd a nyert könyvet. A rajzpályázatban a Cimbora minden előfizetője részt vehet. Rejtvényeid igen könnyűek. Nehezebbet eszelj ki. — **Kis Pál Nagyvárad.** No, csak hogy végre megkaptad a nyert könyvet s el is olvastad! — **Leitner Verus, Déva.** Nem kellett bocsánatot kérned, mert eléggé megmagyaráztad hallgatásodat s bőven kárpótoltál szép és hosszú leveleddel. Írod, hogy bevégezvén a négy polgárit, Kolozsvárra megy, zongorát tanulni. Közöld velem, hogy hol, s ha Kolozsvárra megyek, meglátogatlak, s ha majd Pesten folytatod a tanulást, ott is. Természetesen, ha Isten éltet. Örömmel látom, hogy hasznosan töltötted a vakációt: gyakoroltad magadat a zongorázásban, Közimunkáztál, s olvastad Mikszáth, Jókai és Verne könyveit, még a Cimbort, melytől ezután sem fogsz megválni. Szóval: örök barátság! — **László Magdus, Nagysáros, Csehszlovákia.** Ha Magyarországon nyaraltál a nagyszüleidnél, beszámolhatnál a vakációról már azért is, hogy ezzel is gyakorolnád magadat a helyesírásban. Bizony, meglátszák, hogy szlovák iskolába jársz. Leveledet kijavítva visszaküldtem. Azt hiszem, ebből is tanulsz. — **Glück Bözsike, Karánsebes.** Már rég vagy az unokáim seregében, de most írsz először, mert nem tudsz jól magyarul írni. Éppen azért kellett volna írnod, mégpedig igen gyakran s már sokat javult volna a magyar írásod, amiben segítségemre van jó édes anyád is. Ha jól tudsz olvasni, mert csak magyar mesekönyvet olvasol meg a Cimbort, megtanulhatsz írni is helyes magyarsággal, annál is inkább, mert szeretnél írni hibátlan levelet. Ez a fő: szeress hibátlanul írni, akkor fogsz is úgy írni. A szeretet, az erős akarat minden nehézséget legyőz. — **Vogel Gábor, Bácsfalu, Brassómegeye.** Az írásoddal igen meg vagyok elégedve de még jobban meg lennék, ha a megfejtés mellett levelet is írnál.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfestése is jogosít!

A rejtvény megfestését, a megfestők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfestést követő hó nap végén közlöm!

A megfestések beküldésének határideje a hó nap 10-ik napja.

PONTREJTVÉNY.

Beküldte: Molnár Nóra.

- Állat, mely haragszik a piros színre.
 - Férfi név.
 - ... Ige is főnév is.
 - Európa keleti részén fekvő nagy ország.
 - ... A szép ellentéte.
 - ... Ének más szóval.
 - .. Akkor jó, ha nem göröngyös.
 - A vak ember szeretne.
 - .. Személyes névmás.
 - .. Magánhangzó.
 - Szárnyas állat.
 - Dajka szokta a kicsikét.
 - Tarajos állat.
 - ... Arcon található.
 - ... A fejet és a törzset ez tartja össze.
 - Tamás is ilyen volt.
 - ... Leánynév.
 - A virágok királynéja.
 - .. Névelő.
- Petőfi Sándor egyik versének címe.

NÉVREJTVÉNY.

Beküldte: Csontos Andor.

Daniel, Pál, Bandi, Ernő, Udvarhely, Arany, Sári, Tibor.

A kezdőbetűk helyesen összetéve egy nagy magyar város nevét adják.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 10., 20. és 30.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Ke., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendő a „Cimbora“ előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bațanii-Mare (Nagybaczon), jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendő a „Cimbora“ részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfestések.

GYEREKEK!

A
MELISSA
CSOKOLÁDEGYÁR
KÉSZÍTMÉNYEI
A LEGJOB-
BAK

MINDEN ÜZLETBEN CSAK EZT KÉRJÉTEK!
GYÁRTJA: „MELISSA“ CSOKOLÁDE- ÉS CSOKOR-
KORKAGYÁR, MAUTHNER-ÉS TÁRSA, CLUJ

ELLENZÉK

a legrégebb
és legelterjedtebb
magyar napilap

*

Színház, művészet, zene, Sport,
Sakk, Radio, Automobil rovatok,
Irodalmi melléklet

CLUJ (KOLOZSVÁR) Str. UNIVERSITATII 8